

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1054

28.9.2026

JBF Forsikring AS

Motorvogn

Manglende betaling etter motorsykkelsalg – tyveri eller underslag?

Sikrede meldte krav under kjøretøyforsikringen etter at motorsykkelen var blitt overlevert til en forhandler i forbindelse med et salg, uten at kjøpesummen ble betalt. Sikrede anførte at kjøperen hadde oppnådd besittelsen ved svik og uten reell hensikt om å betale, og at forholdet derfor måtte likestilles med tyveri i forsikringsrettslig forstand. Foretaket avsto kravet under henvisning til at motorsykkelen og nøklene var frivillig overlevert, slik at forholdet etter foretakets syn ikke utgjorde tyveri. Nemnda kom til at tapet ikke var dekningsmessig, og viste til at forholdet måtte anses som underslag og ikke tyveri ettersom gjerningspersonen hadde fått besittelsen av sykkelen gjennom den frivillige overleveringen.

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om foretaket har plikt til å utbetale erstatning for tapet av en motorsykel, herunder om hendelsen må anses som tyveri og dermed omfattes av forsikringen, eller om forholdet må klassifiseres som underslag.

Sikrede hadde tegnet forsikring for motorsykkelen med følgende aktuelle vilkår:

Forsikringen dekker skader som skyldes:

- ...
- Tyveri, forsøk på tyveri, brukstyveri og skadeverk i denne sammenheng.

Sikrede meldte sak til foretaket 8.12.25. Det ble opplyst at motorsykkelen var blitt overført til forhandler E 17.10.24 i forbindelse med et salg, uten at kjøpesummen var blitt betalt. Sikrede anførte at forholdet utgjorde tyveri eller svindel, og opplyste at saken hadde vært under politietterforskning, noe som var årsaken til at skaden først ble meldt til foretaket på et senere tidspunkt. Sikrede opplyste videre at saken var forelagt NAFs juridiske avdeling, og oversendte politianmeldelsen sammen med skademeldingen.

Foretaket ba om en nærmere redegjørelse for sikredes kontakt med forhandleren, og om at NAFs juridiske vurdering ble oversendt. Samtidig opplyste foretaket at kravet kunne være fremsatt for sent og viste til meldefristen i forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-5 første ledd.

Sikrede opplyste samme dag at motorsykkelen var forsikret mot brann og tyveri da den ble overtatt av forhandler uten at kjøpesummen ble betalt. Sikrede viste til at NAF mente forholdet var en forsikringssak og forklarte at kravet først ble meldt etter at politiets etterforskning var avsluttet.

Foretaket avsto kravet under henvisning til at hendelsen ikke utgjorde tyveri etter forsikringsvilkårene. Foretaket viste til at sikrede frivillig hadde overlevert motorsykkelen og

nøkklene til kjøperen, slik at forholdet strafferettslig måtte anses som underslag. Etter foretakets vurdering var skaden derfor ikke dekket av tyveriforsikringen.

Sikrede etterspurte samme dag ny vurdering og anførte at motorsykkelen var blitt overlevert som følge av et bedrageri, ettersom kjøperen etter hans oppfatning aldri hadde hatt til hensikt å gjennomføre et reelt kjøp eller betale for kjøretøyet. Sikrede mente derfor at besittelsen var oppnådd ved svik, og at hendelsen burde likestilles med tyveri i forsikringsrettslig forstand.

Foretaket opprettholdt avslaget.

Saken ble deretter brakt inn for Finansklagenemnda 21.3.26.

Sikrede anfører i det vesentlige at foretaket må dekke tapet av motorsykkelen under forsikringen. Forhandleren ga inntrykk av å gjennomføre et reelt kjøp, men hadde etter sikredes syn aldri til hensikt å betale for kjøretøyet. Besittelsen av motorsykkelen ble dermed oppnådd ved svik, og overleveringen kan dermed ikke anses som en rettmessig overføring av besittelsen. Forholdet må derfor likestilles med tyveri i forsikringsrettslig forstand. Til støtte for dette vises det bl.a. til at politiet først registrerte forholdet som bedrageri, at motorsykkelen ble registrert på en ny eier få minutter etter overdragelsen, og at politiets etterforskning ennå ikke er avsluttet.

Foretaket har i det vesentlige anført at tapet ikke er dekket under forsikringen. Motorsykkelen ble frivillig overlevert til kjøperen, og det foreligger derfor ikke en «borttagelse» av gjenstanden, men en tilegnelse etter at kjøperen hadde fått besittelsen. Forholdet må derfor anses som underslag og ikke tyveri, jf. straffeloven, og skaden er dermed ikke omfattet av tyveridekningen.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet er om foretaket har plikt til å utbetale erstatning for tapet av motorsykkelen, herunder om hendelsen må anses som tyveri og dermed omfattes av forsikringen, eller om forholdet må klassifiseres som underslag.

Utgangspunktet for vurderingen er forsikringsavtalen med tilhørende vilkår. Du hadde tegnet motorsykkelforsikring som etter vilkårene pkt. 4.1 dekker:

Tyveri, forsøk på tyveri, brukstyveri og skadeverk i denne sammenheng.

Det er du som sikret som har bevisbyrden for at det har inntruffet et forhold som omfattes av forsikringen. Ved vurderingen av om hendelsen utgjør tyveri eller underslag, har nemnda i **FinKN 2019-447** lagt til grunn følgende:

Etter sikker praksis gjelder samme tyveribegrep for forsikring som etter straffeloven. Det er videre på det rene at det er sikrede som har bevisbyrden for at bilen er blitt borte ved tyveri og ikke f.eks. ved underslag.

Forskjellen mellom tyveri og underslag er i hovedsak knyttet til hvordan gjerningspersonen fikk rådighet over gjenstanden. Ved tyveri skjer det en 'borttaking' av en gjenstand som fortsatt er i eierens besittelse. Ved underslag har gjerningspersonen allerede fått gjenstanden i sin besittelse, men tilegner seg den rettsstridig på et senere tidspunkt. Det kan vises til **FinKN 2017-214**, hvor nemnda uttalte følgende:

Formuleringen 'tyveri' betyr at en gjenstand rettsstridig blir borttatt fra eieren. Gjenstanden må derfor være i eierens besittelse når den går tapt. Dersom gjenstanden allerede er i gjerningsmannens besittelse når han tar den, regnes dette normalt som underslag. Underslag omfattes ikke av tyveribegrepet i en forsikring, jf. også FSN 3715, FSN 5043, FSN 5044 og FSN 5045 og FKN-2009-360. I FKN-2009-360 konkluderte nemnda med at det må regnes som underslag og ikke tyveri når eieren av bilen utleverer denne for prøvekjøring og bilen ikke blir tilbakelevert som avtalt. Dette tilsvarer

nærværende situasjon, som da representerer undersalg og ikke tyveri. Tapet av bilen er derfor ikke dekket av forsikringen.

I denne saken er det ikke omtvistet at du har lidt et økonomisk tap ved at motorsykkelen ikke ble gjort opp for og heller ikke er kommet til rette. Det fremstår også som at du kan ha blitt utsatt for et bevisst bedragerisk opplegg, hvor kjøperen ga inntrykk av å ville gjennomføre et reelt salg, uten at det etter det opplyste forelå en reell betalingshensikt. Sekretariatet har forståelse for at situasjonen oppleves urimelig, særlig fordi du har mistet rådighet over motorsykkelen uten å ha mottatt oppgjør.

Det avgjørende for vurderingen av forsikringsdekningen er imidlertid ikke om kjøperen har opptrådt uredelig eller straffbart, men hvordan tapet rettslig skal klassifiseres etter forsikringsvilkårenes tyveribegrep. Etter fast praksis må det foretas en vurdering av om gjerningspersonen tok motorsykkelen fra deg, eller om du frivillig hadde overlatt besittelsen før den rettsstridige tilegnelsen fant sted.

Du har forklart at motorsykkelen ble overlevert til kjøperen i forbindelse med et salg. Selv om det i ettertid kan synes som at kjøperen aldri hadde til hensikt å betale, var det likevel du som overleverte motorsykkelen og nøklene til kjøperen på bakgrunn av en avtalt handel. Kjøperen fikk dermed besittelsen av motorsykkelen før den eventuelle rettsstridige tilegnelsen inntraff.

At overleveringen kan ha skjedd som følge av uriktige opplysninger eller svik fra kjøperens side, endrer etter sekretariatets vurdering ikke dette utgangspunktet. Slike tilfeller vil etter forsikringsrettslig praksis normalt anses som underslag, og ikke tyveri, fordi gjerningspersonen allerede hadde fått besittelsen av gjenstanden gjennom den frivillige overleveringen.

Sekretariatet har merket seg at du har vist til at politiet har registrert forholdet som bedrageri, at du hele tiden har ment at hendelsen må anses som tyveri, og at motorsykkelen kort tid etter overdragelsen ble registrert på en annen eier. Disse forholdene kan underbygge at kjøperen kan ha hatt en uredelig hensikt allerede ved avtaleinngåelsen, men de endrer ikke vurderingen av at motorsykkelen ble frivillig overlevert og at tapet derfor ikke skyldes en borttaking i tyveribegrepets forstand.

Sekretariatet finner etter dette at forholdet må anses som underslag og ikke tyveri. Ettersom underslag ikke omfattes av forsikringens tyveridekning, har foretaket hatt adgang til å avslå kravet.

Sekretariatet har likevel forståelse for at det oppfattes som uheldig at skaden ikke omfattes av forsikringen. Forsikringsforetak står imidlertid svært fritt ved utformingen av sine egne produkter og vilkår, jf. blant annet **FinKN 2012-221**. Forsikringen er ikke en 'all risk'-forsikring, men gir kun dekning ved nærmere angitte hendelser. Retten til erstatning beror på en tolkning av den konkrete avtalen som er inngått, og i ditt tilfelle faller tapet dessverre utenfor den risikoen som foretaket har påtatt seg gjennom vilkårene.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om foretaket har plikt til å utbetale erstatning for tapet av motorsykkelen.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).